

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Feitenreconstructie Tijdlijn: Ventilatie

Periode: december 2021 tot en met januari 2022

Programmadirectie Nafase COVID-19

Leeswijzer

Deze feitenreconstructie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) betreft de periode december 2021 tot en met januari 2022 en is voornamelijk gebaseerd op openbare bronnen (voornamelijk Kamerstukken). Daarnaast is input verwerkt van de beleidsdirectie(s) van VWS die betrokken was (waren) bij het thema van deze tijdlijn.

Deze feitenreconstructie is een vervolg op de feitenreconstructies ‘Ventilatie’ die de periodes april tot en met november 2020 en december 2020 tot en met november 2021 beslaan. Voor informatie over andere onderwerpen tijdens de coronapandemie wordt verwezen naar de desbetreffende tijdlijnen.

Gebruikte hyperlinks in sommige bronvermeldingen zijn mogelijk na verloop van tijd niet meer toegankelijk.

Op 23 maart 2022 vervallen vrijwel alle maatregelen ter bestrijding van COVID-19. Deze datum vormt daarmee de afsluiting van de tijdlijnen.

De Bestuursraad VWS heeft de inhoud van deze tijdlijn vastgesteld op 7 oktober 2022.

Instructie

Dit document is interactief. Dat betekent dat informatie - naar wens en op maat - uitgebreid kan worden.

- **Algemeen:** als de cursor (of het handje) verandert in een wijzende vinger dan is er sprake van een interactief element.
- **Oranje schuin en dikgedrukte** tekst gaat naar extra informatie binnen dit document
- **Blauwe onderstreepte** woorden linken naar internetpagina's buiten dit document.
- Klik op het icoon om naar het overzicht met de kantelmomenten te gaan.
- Met de blauwe en witte pijlen   kunt u naar links en rechts navigeren.
- Na het volgen van een interne link naar de verklarende woordenlijst kunt u terug naar de lopende tekst door op het pijltje **Keer terug** naast het woord te klikken.
- Na het volgen van een interne link naar de eindnoten¹ of *bronnen* kunt u terug naar de lopende tekst door in het overzicht op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

Inhoud

Leeswijzer

1. **December 2021**

2. Januari 2022

Bronnen

December

Januari

1. December 2021

15

Op 15 december publiceert het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) een rapport over het effect van verschillende ventilatie-hoeveelheden op aerogene transmissie van SARS-CoV-2. Het RIVM heeft berekend wat het effect is van verschillende hoeveelheden ventilatie van binnenruimten op aerogene transmissie van het coronavirus SARS-CoV-2. Aerogene transmissie betekent besmettingen met het virus via kleine druppels (aerosolen) die over een grotere afstand dan anderhalve meter en over langere tijd kunnen blijven zweven in de lucht. Ventileren helpt om aerogene transmissie te beperken. Bij ventileren wordt continu verse buitenlucht aan een ruimte toegevoerd waardoor de lucht in een binnenruimte wordt ververs. Vanwege een goed binnenklimaat moeten alle gebouwen in Nederland, waaronder woningen, aan de minimale ventilatie-eisen van het Bouwbesluit voldoen. Het blijkt dat ventilatie volgens de minimale eisen van het Bouwbesluit 2012 voor bestaande gebouwen de kans op aerogene transmissie flink verkleint in vergelijking met niet-ventileren. Nog meer ventileren maakt de kans nog kleiner, maar het effect daarvan is minder groot. Ventilatie neemt het risico op aerogene transmissie nooit helemaal weg. Ook bij heel veel ventilatie, waarbij de binnenlucht bijvoorbeeld elke 2 minuten helemaal wordt ververs, blijft een kans bestaan dat het virus op deze manier wordt overgedragen.¹

Inhoud

Leeswijzer

1. December 2021

2. Januari 2022

Bronnen

December

Januari

2. Januari 2022

03

Op 3 januari 2022 informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer door middel van een Kamerbrief over het 136^e OMT advies en de kabinetsreactie hierop. Het OMT adviseert om het primair en secundair onderwijs te openen op 10 januari, waarbij aandacht wordt besteed aan ventilatie in de klaslokalen. Demissionair minister De Jonge geeft in zijn Kamerbrief aan dat hoewel ventileren de (aerogene) overdracht van het COVID-19 nooit helemaal kan voorkomen, wel bekend is dat ventilatie helpt om de overdracht van luchtweginfecties zoals COVID-19 te beperken. Het kabinet heeft schoolbesturen en gemeenten reeds opgeroepen om inspanning te leveren op dit vlak en verantwoordelijkheid te nemen, en heeft net voor de kerst hier nogmaals aandacht voor gevraagd, zodat schoolgebouwen als gezonde en veilige leer- en werkomgeving kunnen fungeren. In veel gevallen is door kleine ingrepen al winst op het gebied van luchtkwaliteit te behalen. Het Rijk ondersteunt ook bij deze opgave. Zo kunnen schoolbesturen via hun gemeente nog tot en met 31 januari 2022 bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) een subsidieaanvraag indienen via de Specifieke Uitkering Ventilatie in Scholen (SUVIS). Daarnaast heeft kenniscentrum Ruimte-OK een helpdesk om ventilatievragen die scholen hebben te beantwoorden en is de handreiking 'Optimaal Ventileren op scholen' beschikbaar.*

14

Op 14 januari schrijft minister Kuipers in een Kamerbrief over de stand van zaken met betrekking tot COVID-19 dat het belangrijk is dat de ventilatie in alle schoolgebouwen op orde is. Zo kunnen de scholen tijdens de huidige pandemie op een verantwoorde manier open worden gehouden. Op deze manier worden aanwezigen minder blootgesteld aan voor de gezondheid nadelige binnenmilieufactoren. Daarnaast verdienen leerlingen en onderwijspersoneel een gezonde en veilige omgeving om optimaal in te leren en te werken, ook los van corona. Een goed binnenklimaat is belangrijk voor ieders welbevinden. Het kabinet hecht hier groot belang aan. De ventilatie is daarentegen nog niet in alle scholen op het gewenste niveau, ondanks extra inspanningen op dit vlak. Zo heeft het vorige kabinet voor het verbeteren van de ventilatie in oktober 2020 €360 miljoen vrijgemaakt, waarvan €200 miljoen reeds beschikbaar is gesteld via de SUVIS. Onder meer het advies van het Platform Perspectief Jongeren van 16 december 2021 met de oproep aan het kabinet de ventilatieachterstand weg te werken, maar ook de moties van de leden Van der Staaij en Paternotte³ en van het lid Pouw-Verweij⁴, vragen om een steviger aanpak van ventilatie vanuit het Rijk. Het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Onderwijshuisvesting heeft laten zien dat er een brede inzet op onderwijshuisvesting nodig is om onder meer het ventilatieprobleem structureel op te lossen. Er zijn structurele verbeteringen nodig in het huisvestingsbeleid om schoolgebouwen in het funderend onderwijs op orde te krijgen en ook om klimaatdoelstellingen te behalen. Echter voelt het kabinet door de huidige coronacrisis ook de urgentie om op korte termijn met aanvullende maatregelen te komen gericht op de verbetering van ventilatie.

De Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs zal hiervoor op korte termijn de volgende acties in gang zetten:

1. De sluitingstermijn van de tweede SUVIS-tranche verlengen tot en met 30 april 2022. De tweede tranche van de SUVIS zou aanvankelijk op 31 januari sluiten, maar omdat het budget nog niet volledig is benut zal de looptijd met drie maanden worden verlengd. Schoolbesturen kunnen daarom via hun gemeente nog tot en met 30 april via deze regeling ventilatiesubsidie aanvragen bij de RVO.
2. De inzet bepalen van de resterende €160 miljoen. Er wordt gekeken hoe dit bedrag zo effectief mogelijk ingezet kan worden, rekening houdend met de ervaringen met de SUVIS-regeling en de uitkomsten van het IBO Onderwijshuisvesting. Reële denkrichtingen zijn:
 - Het voortzetten van de SUVIS-regeling, al dan niet in aangepaste vorm. Zo wordt conform de motie van de leden Van der Staaij en Paternotte bezien of de cofinanciering aanpassing behoeft, hoewel onderwijshuisvesting primair decentraal belegd is bij gemeenten en schoolbesturen;
 - Het actualiseren en uitbreiden van data over ventilatie in schoolgebouwen;
 - Het inzetten van experts die langs de scholen gaan om de ventilatieproblematiek in kaart te brengen en op maat ventilatieadvies uit te brengen.

Om deze plannen concreet te kunnen maken en uiteindelijk te kunnen laten slagen is een gedeeld verantwoordelijkheidsgevoel tussen Rijk, schoolbesturen en gemeenten van essentieel belang. Verder wordt in de gemeente Staphorst momenteel een pilot uitgewerkt met mobiele luchtreinigers in scholen. Ook de Technische Universiteit Eindhoven is betrokken bij het opzetten van deze pilot. Conform de motie van het lid Pouw-Verweij van 21 december 2021 ondersteunt het kabinet deze pilot en voor een effectieve uitvoering stelt het kabinet €150.000 beschikbaar. Daarnaast wordt bekeken op welke manier het RIVM betrokken kan worden. Op deze manier kan zo adequaat mogelijk getoetst worden of deze vorm van luchtreiniging van toegevoegde waarde is bovenop goede luchtverversing (ventilatie).⁵

Eindnoten

Vanaf dit overzicht kunt u terug naar de lopende tekst door op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

- 1

RIVM (2021, 15 december). Effect van verschillende ventilatie-hoeveelheden op aerogene transmissie van SARS-CoV-2. Risicoschatting op basis van het AirCoV2-model
URL: <https://www.rivm.nl/publicaties/effect-van-verschillende-ventilatie-hoeveelheden-op-aerogene-transmissie-van-sars-cov-2>.
- 2

Minister van VWS (2022, 3 januari). Maatregelen COVID-19 n.a.v. het 136e OMT advies [Kamerbrief] (25295-1710). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z00029&did=2022D00054.
- 3

Motie-van der Staaij en Paternotte (nr. 1689, 25295). Motie van de leden Van der Staaij en Paternotte over maatregelen om de verbetering van ventilatie in scholen landelijk aan te jagen.
URL: <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z24094&did=2021D51155>.
- 4

Motie-Pouw-Verweij (nr. 1687, 25295). Motie van het lid Pouw-Verweij c.s.
URL: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-25295-1687.html>.
- 5

Minister van VWS (2022, 14 januari). Stand van zaken COVID-19 en 138e OMT advies [Kamerbrief] (25295-1717). URL: https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z00534&did=2022D01071.

